

קכט:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

כב א ב ג ד ה ו ז ח ט י
מלכות עומתת מת
הלכה י:

שיטת מקובצת

6) הואיל ומעורה מעורה אלא אמעוהתא: 7) האב נמי הואיל והאבר מעורה בכהמה דהוא בעלי חיים טהור הוא: 8) אי כרי יוחנן דאמר לעיל יש די להכשר: 9) המדולדלין כאדם טהורין וכי ימות כתיב וכל זמן שהוא חי מציל עליהן מלטמא השרי: 10) עושה ניפול והריל בכשר הפורש מן החי וכשר הפורש מן החי טהור: 11) ולא אבר מן המת קמירי כיון דליכא כאוות אבר מן המת לא כיהיב שר ולא עזם כשעורה רעצם כשעורה הלי' הוא וכתיב מן המת דברי הכל מטמא הוא דתנן האברים אין להם שיעורא אפי' פחות מכות מן המת הריא לאו רבי אליעזר היא השרי: 12) וטהור לקמן בין בכשר הפורש מן החי בין בעצם הדרובע חקק עצמות טמא: מטמאין באהל:

6) וז"ל דתנן: 7) ויטקין סיג מיה לעיל קמ"ג. 8) רש"ל מ"ו ד' ספ"י מדרגה: 9) לעיל ע"ג ע"ג. 10) פדית ס"ו מ"ג. 11) ג"ח ר' אפי' ט' ספ"י מדרגה. 12) ג"ח יוחנן, י' ומדבר יט' ט' ספ"י פליג.

תורה אור השלם

1. מכל האכל אשר האכל אשר יבוא עליו מיט יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא: ויקרא יא יד

הנהרות הב"ח

6) רש"י ד"ה סוף וכו' כבשר הפורש מן החי כן נעט:

מוסף רש"י

יחור. טף ועליו קב"ח. ר' יהודה מטהר. דלמני מחובר הוא נטמא. הדרן עלך העור והרוטב

לאחרים לעובדי כוכבים: קרוי אובל. לענין טומאת אוכלין ואבר מן החי אין אמה יכול להאכילו לאחרים בהיתר: ודילמא טעמא דר' שמעון. ולמה לי קרא להכי: הואיל ומעורה. כבעלי חיים שאין טומאתו נוהגת בהם כדלמרינן לגבי יחור דהואיל והתאנה מעורה ביחור חיבור הוא לע"פ שיהיבור נפשה מן האילן שהקליפה מועלת בו לעשות סכור הכא נמי הואיל והאבר מעורה בהמה כולל דהו טהור הוא: נשמעט בהמה. אין המדולדל ימיר לא לשראל ולא לגבי נח: לא הוה שריו. וקמפרש ר' רבי יוחנן משום דלאו בני קבולי טומאה יניחו דלא משויא להו שמיטה אורלא הואיל שאינו קרוי אובל: ודלמא. לעולם בני קבולי טומאה יניחו וטעמא דר"ש אי 8) כדכרנא דמפרש לעיל (דף קס"ו): טעמא דר"ש משום דאין בהמה נעשית די להכשיר האבר אי כדכרי יוחנן דלמיר 9) זמני לעיל אין די להכשר וכשאווח כקטן ואין גדול עולה עמו פליגי ומשום הכשר: אלא לעולם. אי איחמר דר' אפי' אפי' אפי' דמתימין איחמר אמתה הבהמה ור' שמעון מטהר אפילו הכשר הכשר אין מקבל טומאה וכ"ש דפליג ארישא כשהן מחוברין ומיהו קרא לא ליעטרך ליה אלא משום סיפא דאי משום רישא הא אית ליה טעם אחר כדלמרינן: **ברתני המדולדלין כגורם כפוסים**.

דכי ימות כמי' 12): **מש האדם הכשר**. המדולדל טהור דמיה עושה ניפול 13) וכשר הפורש מן החי טהור וכרי יהושע ור' נחויאל בן הקנה מיתוקמא דמטהרים לקמן כשר הפורש מאדם חי: **האבר מטמא משום אבר מן החי**. כו'. בגמרא מפרש מאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת אבר מאדם חי מטמא אלא אם כן יש בו סתם כית כשר ועלם כשעורה הפורש מאבר מן החי אינו מטמא ומאבר מן המת מטמא: **גב' בעלמא קאי**. ואפילו לאבר מן המת דעלמא פליגי 14) דלא מטמא אלא אם כן יש בו סתם כשר דמטמא משום כשר: א"ל ר' יהושע. וכי מפני ששמעת מן החי סבור אמה לומר מן החי דוקא ולא מת בתמיה והלא כתיב במגילת תענית פסחא ועירא כו' פסח שני שנאייר: הא רכה. פסח ניסן: **למספד**. בתמיה: ה"ג כל דקן. שמעת: א"ל כך שמעפי. שאבר מן החי מטמא ולא אבר מן המת 15): ה"ג ומאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת. ואמתנין קאי: כוים כשר ועלם כשעורה הפורש מאבר מן החי איכא בינייהו. תנא דמתנין סבירא ליה כו' יהושע דמטהר לקמן בין

לאחרים אין קרוי אובל אמר ליה רבי יורא לרבי אסי דילמא טעמא דרבי שמעון התם הואיל ומעורה מעורה 6) דתניא 7) יחור של תאנה שנפשה ומעורה בקליפה ר' יהודה מטהר וחכמים אומרים אם יכול לחיות טהור ואם לאו טמא ואמרינן לך מאי טעמא דרבי יהודה ואמרת לן הואיל ומעורה מעורה 8) אמר ליה אמצעיתא נשחמה הבהמה הוכשרה בדמיה דרבי ר' מאיר ר' שמעון אומר לא הוכשרו 9) (אמר ר' אסי) אמר רבי יוחנן מאי טעמא דרבי שמעון אמר קרא ימכל האובל אשר יאכל אובל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אובל אובל שאין אתה יכול להאכילו לאחרים אין קרוי אובל ודילמא טעמא דר' שמעון בהדיא אי 10) כדכרנא אי כדכרי יוחנן אלא לעולם אסיפא ולא אאבר אלא אבשר מתה הבהמה הכשר צריך הכשר ור' שמעון מטהר אמר ר' יוחנן מ"ט דרבי שמעון אמר קרא מכל האובל אשר יאכל

הדרן עלך העור והרוטב

אובל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אובל: **מתני'** "האבר והכשר המדולדלין כאדם טהורין מת האדם הכשר מהור האבר מטמא משום אבר מן החי ואינו מטמא משום אבר מן המת דברי ר' מאיר ורבי שמעון מטהר: **גמ'** ורבי שמעון כה נפשך 11) אי מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן החי ואי אין מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן המת ר' שמעון בעלמא קאי דקאמר תנא קמא האבר מטמא משום אבר מן החי ואין מטמא משום אבר מן המת אלא מטמא דתניא אמר ר' אליעזר שמעתי שאבר מן החי מטמא אבר לו ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקל וחומר ומה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו טמא מת שהוא טמא לא כל שכן כתיב במגילת תענית פסחא ועירא דלא למספד הא רבה למספד אלא כל דכן הכא נמי כל דכן אמר ליה כך שמעתי ומאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת כוים כשר ועצם כשעורה הפורש מאבר מן החי איכא בינייהו 12) דתנן כויות כשר הפורש מאבר מן החי ור' נחויאל בן הקנה ור' יהושע 13) מטהרין עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי ר' נחויאל מטמא רבי אליעזר ור' יהושע 14) מטהרין השתא דאתיה להכי בין תנא קמא לרבי שמעון נמי כויות כשר ועצם כשעורה איכא בינייהו:

הדרן עלך העור והרוטב

כבשר הפורש 15) 6) בין בעצם הפורש מן החי דהא דמתנין ר' יהושע היא דמטמא לאבר מן החי ובעלם מן החי שאינו אבר נמי כריי יהושע סבירא ליה. טעמא דרבי אליעזר ור' יהושע ור' נחויאל מפרש בעדיות (פ"ו מ"ג) מה ראה כל אחד לעמא כזה ולטהר כזה ומה ראה ר' יהושע לטהר כשניהם דתנן התם אמרו לו לר' אליעזר השוה מדותין או מטמא בשניהם או מטהר בשניהם אמר להם מרבה אי טומאת שר טומאת עצמות שהכשר נוהג בגללות וכשרים מה שאין כן בעלמות אמרו לו לר' נחויאל השוה מדותין אמר להם מרבה אי טומאת עצמות טומאת כשר שהכשר הפורש מן החי טהור ולאכר הפורש ממנו והוא כבדרייתו טמא אמרו לו לר' יהושע מה ראת לטהר כשניהם והא שניהם נמת טמאין אמר להם לא אם אמרתם נמת שהרי יש בו רובע ורוב ורקב רובע הקב עצמות מת 16) טמאין כהלא רובע גנייט או רובע גנייט מטמא ומלא מרוד רקב מטמא כהלא תאמרו כתי שאין בו רובע ורוב ורקב כו': **השפא דאסי' לפי**. דלדכרתן עלם כשעורה וכשר הפורש מהשתא אימא לך דר"ש לאו לאבר מן המת פליג אלא בין תנא קמא לר"ש דמתנין נמי כויות כשר ועלם כשעורה איכא בינייהו כהא פליגי אס אבר מן החי חלוק מאבר מן המת כשמיין או כשאת מהן דלמנא קמא אינו חלוק אלא כשאת מהן דמ"ק סבר אי כריי אליעזר דמטמא כבשר הפורש מאבר מן החי ובעלם כשעורה הפורש ממנו מטהר אי כו' נחויאל דלמיר אפי' קאמר האבר טמא משום אבר מן החי וכשר הפורש ממנו טמא והעלם טהור כו' אליעזר או העלם טמא והכשר טהור כריי נחויאל ולא משום אבר מן החי דשניהם טמאין כו' ור' שמעון מטהר בין בעלם בין כבשר הפורש ממנו דכשר כו' יהושע דמטהר כשניהם אכל אבר עלמא דמטמא לר"ש:

הדרן עלך העור והרוטב